

Motion till riksdagen

1988/89:Jo517

av Lars Werner m.fl. (vpk)

Alternativ till djurförsök

För att den nya djurskyddsförordningens § 49, som stadgar att djurförsök ska kunna avstyrkas av en djurförsöksetisk nämnd om likvärdig kunskap kan erhållas med andra metoder, ska kunna uppfyllas krävs en inventering av dels de alternativa metoder som finns som kan ersätta djurförsök, dels de rutiner och tekniker som finns som kan lindra djurens lidanden i de första försök som sker. Det kan röra sig om provtagningsteknik, bedövnings- och avlivningsmetoder, aversiva stimuli, injicering etc.

Erfarenheten från granskningen av ansökningar om djurförsök som behandlas av de djurförsöksetiska nämnderna, som Nordiska Samfundet Mot Plågsamma Djurförsök systematiskt gjort sedan starten 1979, visar att rutinerna och metoderna för hantering av djuren i olika moment av försöken varierar vid olika institutioner. En annan erfarenhet är att kunskaperna om *bästa* metod, ur djurets synvinkel, också varierar bland de personer som ska hantera djuren. När det gäller anvisning av alternativa metoder till det föreslagna djurförsöket har praxis varit olika i nämnderna.

En samlad kunskap om vilka alternativ som är möjliga inom det ena eller andra området finns inte idag. Det aktuella kunskapsläget måste också förmedlas till de närmast berörda, främst försöksledare och andra involverade i projekt där djurförsök ingår och ledamöter i de djurförsöksetiska nämnderna, som ska bedöma planerade djurförsök och bli ta ställning till huruvida de kan utföras på annat sätt.

Först bör en inventering göras, därefter en planering av hur inventeringen ska uppdateras för att ständigt hållas aktuell. Detta skulle kunna vara en uppgift för centrala försöksdjursnämnden (CFN) i sin egenskap av högsta myndighet för djurförsöksverksamheten i landet.

Ett aktuellt exempel, och det finns det många fler (frågan är hur många som inte är kända eftersom ingen undersökt det), är ett experiment där grodor ska märkas genom att tårna klipps av.

Försöket godkändes i december av Stockholms djurförsöksetiska nämnd med reservation från Nordiska Samfundets två representanter i nämnden. Genom att tillsynsmyndigheterna i den kommun där försöket ska utföras reagerade på försöket, kom det ut i massmedierna. En person som säljer en märkningsmetod som är betydligt lindrigare, läste tidningarna och tog kontakt. I det här enskilda fallet är det ju mycket positivt om det kan lösas genom användning av en annan existerande metod, men kunskapen om vilka metoder som faktiskt finns ska ju inte behöva förmedlas genom tillfälligheternas spel. De flesta försök uppmärksammas inte av medierna på motsva-

rande sätt. Nordiska Samfundets representanter reserverade sig av etiska skäl, därför att de ansåg försöket plågsamt och syftet trivialt, men de kände inte till den alternativa märkningsmetoden. Det är förstås helt orimligt att lekmän ska vara bättre informerade än de som genomför djurförsöken, som i till exempel detta fall var lika okunniga.

Mot. 1988/89
Jo517

Hemställan

Med anledning av det anförda föreslås

1. att riksdagen hos regeringen beslutar att en inventering av tillgängliga alternativ till djurförsök genomförs,
2. att riksdagen beslutar att en inventering av tillgängliga rutiner och tekniker som kan lindra obehaget eller lidandet för djuret genomförs samt att den hålls aktuell,
3. att riksdagen hos regeringen begär förslag till hur information och/eller utbildning om alternativa metoder och tekniker ska delges den som genomför djurförsök.

Stockholm den 23 januari 1989

Lars Werner (vpk)

Bertil Måbrink (vpk)

Lars-Ove Hagberg (vpk)

Margó Ingvardsson (vpk)

Viola Claesson (vpk)

Berith Eriksson (vpk)

Bo Hammar (vpk)

Hans Petersson (vpk)

Annika Åhnberg (vpk)